

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F Ø R R E L I G I O N O G K U L T U R

69. ÅRGANG

---

15. JUNI 1957

A V I N N H O L D E T :

KIRKEN OG DET NYE SAMFUNN - KRISTI LEGEMSPROSESJON - NORSKE KATOLSKE KVINNER SAMLET TIL LANDSMØTE - UNG KRISTEN BEVEGELSE I DET GAMLE ASSISI - FIN UNGDOMSBOK - BLIKK PÅ TIDEN - UTLANDET

NR
12

NESTE NUMMER KOMMER 29. JUNI 1957.

ST. OLAV

selges nå foruten i Concentra, Akersgt. 61, og i eksp. Akersv. 5, også i

CAMMERMEYERS BOGHANDEL A/S,
Karl Johansgt. 41/43, Oslo.

OBS!

I juni måned er ekspedisjonstiden i ST. OLAV og KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL fra kl. 9 til 15.

Lørdagene stengt.

EYSTEIN FORLAG A/S

Generalforsamling avholdes torsdag den 27. juni kl. 19 på forlagets kontor i Akersv. 5, Oslo.

Bekjentgjøres kun på denne måte.

STYRET.

MARIKONGREGASJONEN, OSLO

Søndag 16. juni: Tur til Persbråten.

Fredag 28. juni, Jesu Hjerdefesten: Høymesse med felleskommunion i St. Olavs kirke kl. 8. Deretter fellesfrokost i foreningslokalet.

OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE

Kontortid:
Onsdag og fredag kl. 11—13.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO

Kontoret er lukket i tiden 15/6—1/9. Franciskushjelpens legetjeneste, og barnevaktjenesten ved St. Hallvard og St. Dominikus kirker, er innstilt i samme tidsrom.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Josephs Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	} Bergen
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	
St. Pauls Kirke	
Moderhuset	
Florida Sykehus	
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	
S. Elisabeth Inst., Hammerfest	
St. Theresia kirke, Hønefoss	
St. Franciskus Hosp., Hønefoss	

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 66 - Service: 56 56 90

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 16. JUNI (1. s. etter Pinse): Treenighetssøndag. Ep. Rom. 11, 33—36. Ev. Matt. 28, 18—20. **Mandag:** Ferialdag. Tirsdag: Efre, bekj., kirkelærer. Onsdag: Juliana av Falconieri, enke. Torsdag: Kristi legemsfest. Fredag: Aloysius av Gonzaga, bekj. Lørdag: Paulinus, bisk., bekj.

SØNDAG 23. JUNI (2. s. etter Pinse): Feiring av Kristi legemsfest. Ep. 1. Kor. 11, 23—29. Ev. Joh. 6, 56—59. **Mandag:** Johannes Døperens fødsel. Tirsdag: Johannes og Paulus, martyrer. Torsdag: Ferialdag. Fredag: Jesu Hjerdefest. Ep. Efes. 3, 8—19. Ev. Joh. 19, 31—37. Lørdag: Apostlene Peter og Paul. — Årsdagen for Biskopens utnevning til bisk. av Oslo, foreskrevet bønn. **SØNDAG 30. JUNI:** 3. sønd. etter Pinse. Ep. 1. Pet. 5, 6—11. Ev. Luk. 15, 1—10.

N. K. K. F.s Utdanningsfond for katolsk ungdom

Søknad om å komme i betraktning ved utdelingen av stipendier må være innsendt til styrets formann innen 15. aug. 1957.

Søknaden må være ledsaget av vedkommende sogneprests anbefaling. Dagny How, Fougstadgt. 22, Oslo.

ST. GUDMUNDS LEGAT

til opphold ved katolske skoler for barn fra ubemidlede katolske hjem i Norge.

Søknader med anbefaling fra vedk.s sogneprest bes sendt snarest til:

Prioren for Dominikanerne, Neubergergt. 15, Oslo.

Er De oppmerksom på at Deres innbo i dag koster 3 ganger så meget som i 1940.

Er forsikringssummen tilstrekkelig?

Gulli & Rokk

ASSURANSE

Stortingsgt. 22 - Sentralbord 33 44 00

OSLO

Reis til

Tuddal

Høyfjellshotell

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stille messe	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 1. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.00 19.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neubergergt. 15, tlf. 442324	8.15 9.30 m. fr. pr.	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 37 78 68	—	8.15
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209.	8.00 9.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410.	8.00 9.00	10.30
Vår Frue kirke, Helleveien.	—	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 2019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.00	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 7, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 51650	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5, tlf. 712378	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.30
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 537735	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvards kapell, tlf. 9028 (Drammen)	—	9.00
TØNSBERG: St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1, tlf. 12238	8.00	10.45
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20220	6.30	9.15
KRISTIANSUND N.: St. Eystein kapell, Lars Guttormsensgt. 68, tlf. 2779	7.30	10.30
MOLDE: St. Sunniva kapell, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegrd. tlf. 314.	8.15 6.20	10.30 —
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	—	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 8 dager før utg.-dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

KIRKEN OG DET NYE SAMFUNN

De franske kardinaler, erkebiskoper og biskoper var samlet til møte i Paris fra 29. april til 1. mai i år. Blant de bestemmelser som ble tatt der er det særlig en som har vakt oppmerksomhet også langt utenom Frankrikes grenser: Opprettelsen av et nasjonalt sekretariat for arbeidermisjonen. Dermed har 11 års forsøk, kamp og offervillig innsats fra mange prester og arbeidere og utallige prøvelser ført til et tilfredsstillende resultat: En permanent og grunnfestet institusjon. Den har fra nå av som oppgave å bringe opplysninger om arbeidernes religiøse stilling, å samordne alt det arbeide som gjøres i forbindelse med dette spørsmål og å fremme nye tiltak. Kirken i Frankrike erkjenner således offisielt at det eksisterer et misjonsproblem i arbeidermiljøene. Samtidig oppretter den en nasjonal organisasjon som er i stand til å gjøre de allerede eksisterende tiltak mest mulig virkningsfulle og knytte de individuelle forsøksarbeider sammen. Det er en stor og betydningsfull dato i apostolatets samtidshistorie. Den fortjener å bli kommentert.

Samtidig med bispekollegiets avgjørelse ble det offentliggjort en sosiologisk rapport om de franske arbeidere, deres geografiske og faglige fordeling, utvikling, forhold til religionen, osv. Kardinalene og erkebiskopene har nok sikkert ikke tatt hensyn til rapporten i ett og alt, men man må kunne anta at de godkjenner den som et foreløbig grunnlag når det gjelder arbeidermisjonens forsøksstadium. Dette at hierarkiet slik har akseptert en sosial situasjon av så overveldende betydning i vår tid, får nødvendigvis en hel rekke følger for det kirkelige arbeid.

Når det gjelder misjonsarbeidet innen fedrelandets grenser, så har nok Kirkens fremgangsmåter i Frankrike vært gjenstand for forandringer i den siste generasjon — helt siden den spesialiserte Katolske Aksjon begynte å virke i 1932 og de mest presserende krav således blitt imøtekommet. Like fullt lider mange kristne av en slags lengsel etter den fjerne fortid, da Frankrike var et både katolsk land, et kongedømme og et overveiende jordbruksland. I mange miljøer er de tilbøyelige til å mene at menigheten, landsbyen, håndverket, bondeyrket er de uomgjengelig nødvendige rammer for enhver katolsk aksjon, og at uten disse inndelinger er det umulig

å kristne et land. Virkeligheten og sannheten avviker imidlertid fra hverandre.

Også enkelte skribenter har idealisert fortiden svært i sin historieskrivning. Og dermed har de styrket de illusjoner som mange katolikker fremdeles vugger seg i. Når vi med en fordomsfri ånd studerer middelalderens kristenhet, beundrer vi sikkert og visst dens skjønnhet og effektivitet, men vi ser også med hvilken hårdhet og kollektive synder, kort sagt med hvilken pris dens opprettelse og varighet er blitt betalt. Dette blir enda mer tydelig i århundrene etter Renessansen. Vestens kristne enhet ble da brutt. De store nasjoner tok form. Frankrike forble katolsk, men den endelige seier over Reformasjonen, den foreløbige vinning overfor Revolusjonen gjorde landet nokså blodfattig, i alle fall på det religiøse område, og det gjensto meget å gjøre. Frankrikes religiøse historie er sannelig ikke enkel. Men den viser iallfall med all tydelighet at for med rette å kunne kalle seg en kristen, må man ikke være for fast knyttet til utdødde sosiale former. Det kan hindre enhver aksjon og fremgang. Den rapport om arbeiderne som ble fremlagt for forsamlingen av kardinaler og erkebiskoper gir da også riktigere perspektiver enn de som i alminnelighet erkjennes, og det er dens største fortjeneste.

6 500 000 industriarbeidere.

Vi står i dag overfor et nytt samfunn. De gamle rammer eksisterer ikke lenger. I løpet av det 19. århundre har den aktive majoritet av den franske befolkning forlatt landsbygdene. Den har hele tiden vært i langsom bevegelse mot byene ved å løsne på alle demografiske forbindelser, lagt enkelte områder nærmest øde og opparbeidet industrisentrer med en dynamisk kraft. Det har vært en veldig folkevandring som har vart i flere generasjoner. På denne måte har bybefolkningen brutt kontakten med naturens rytme, med årstidene rett og slett. Den har mistet enhver forbindelse med de gamle institusjoner og utgjør nå det som kalles «arbeiderverdenen». Om denne del av våre dagers nye samfunn vet vi svært lite enda, skjønt det er skrevet bindsterke verker om den.

Den allerede omtalte rapport, skrevet av Gilbert Pourchet, er en glimrende syntese. Den bringer i erindring noen gyldne sannheter som alle kristne i Frankrike burde trenge til bunns i. Arbeiderne utgjør i dag den største sosiale gruppe innen nasjonen med 6 453 760 arbeidsformenn, spesialarbeidere og andre som arbeider i fabrikker, på verksteder o. l.

Klassekampen har altså en dypt menneskelig årsak. Tvers gjennom arbeiderbevegelsen bærer den bud om solidaritet og menneskeverd. «Det er nødvendig å forstå hva fagforeningsbevegelsen representerer for arbeiderne også på det følelsesmessige område: foruten å ivareta deres interesser er den et menneskelig bindeledd i den industrielle jungel, og de ville føle seg mer og mindre forlatt hvis de ikke hadde den.» Gjennom klassekampen har de reagert på en manglende erkjennelse av deres verd som mennesker. Den representerer derfor en stor forhåpning — grunnlagt på idéen om at det sosiale skille ikke er endelig. Det vil kunne fremstå et annet samfunn som blir mer rettferdig, mer ett, mer menneskelig. Det er denne kampen for å fremskynde det nye samfunns oppståen som omformet det uorganiserte proletariat

Kristi legems-prosesjon

På Kristi legemsfest — som i år feires søndag den 23. juni — bærer vi Gud ut i det fri, inn i den verden som tilhører ham og som han aldri kan og vil gi avkall på. Han vil tvertom knytte den stadig fastere til seg, selv om de onde makter setter alle krefter i bevegelse for å rive den løs fra ham.

Kristi legems-prosesjon er ikke noe nytt. I to tusen år har denne prosesjon nå vært underveis. Med bønn og sang skrider den gjennom århundrene. Den møter hver generasjon, og hver generasjon gir den sitt eget preg. Den begynte med Frelserens vandring gjennom Palestinas byer og bygder. Fra nattverdsalen gikk den inn i en stjerneløs natt, gjennom katakombene, gjennom fengsler og over arenaer. Den hellige hostie styrket martyrene på deres siste gang, den bar guddommelig lys og himmelsk trøst inn i fengslene, og modig gikk de forfulgte kristne til pinebenk og bål eller ville dyr i møte. Det guddommelige brød viste seg å være sterkere enn hedendommens overmakt og statens allmakt.

Den hellige hostie førte Kirken seierrik ut av katakombene og skaffet den anerkjennelse, frihet og innflytelse. På ruinene av den gamle hedendom bygde den en ny verden og skapte en kristen kultur og sivilisasjon. Den reiste domkirker og katedraler, opprettet universiteter som arnesteder for kristen etikk og kristen kunst. For folkene forkynte den Guds kjærlighet, menneskets verdighet og storhet og knyttet menneskene og folkene sammen med enhetens og brorskapens bånd.

Ved den hellige hosties hemmelighetsfulle kraft ble de store idealer tent og fostret i menneskenes hjerter, og

hele verden varmet opp. Det er den som har bevart og styrket uskylden hos barna, renheten og ridderligheten hos ungdommen, troskapen og helligheten i familien. Den fylte menneskene med begeistring og glød for det store og guddommelige. Det er den hellige hostie som ga verden et kristent åsyn og bevarte den for forfall og undergang.

Men ikke bare gjennom bønn og sang har Kristi legems-prosesjon vært underveis til oss. Den har erobret verden for Kristus og knyttet den til himmelen. Nå går den midt gjennom vår egen tid, og det står til oss kristne av i dag å forme den og bære Kristus inn i verden. Men vi kunne ikke bære ham inn i vår tid, ikke inn i framtiden, dersom de svunne slekter ikke har båret ham gjennom århundrene helt fram til oss. I dag tar vi Kristus fra deres hender og bærer ham inn i vår moderne verden, inn i vår tid. Ja, det er vår plikt å bære ham inn på alle områder av det menneskelige liv og å rydde veien for ham til de kommende slekter. Det er Kristi legems-prosesjonens symboliske betydning, det er målet vi må ha for øye og arbeide for.

Kristi legems-prosesjon er ikke noen alminnelig vandring. Guds vandring har alltid til mål å hjelpe, å frelse, å erobre, å trekke menneskene til seg, å vinne nye apostler for sitt rike. Gud vil vise sin kjærlighet for all verden, han vil bli ett med menneskeheten, gjennomtrengende den med sin nåde og sitt liv og forene alle til en intim livs- og kjærlighets enhet. Og for å nå dette mål vil Kristus med sine trofaste, så få de enn kan være, trengte inn i verden, erobre den, hellige, forklare og omskape den, så at han blir alt i alle.

Jac. Mangers.

til et helt nytt menneskelig samfunn, til en «arbeiderverden» som kjenner sine vanskeligheter, forpliktelse og håp.

Denne arbeidernes verden er altså oppstått gjennom deres fagforeninger og politiske partier. Man vet hvilken betydning den har i nasjonens liv. Men paradoksalt nok har en mengde arbeidere fremdeles dårlige boliger, en del har mangelfull skolegang og er ofte offer for underernæring. De tar liten del i landets politiske liv for såvidt som de ikke er representert i forhold til sitt antall. I løpet av det man kan kalle tilblivelsesprosessen har «arbeiderverdenen» skilt seg fra Kirken samtidig som den har skilt seg fra menigheten og landsbysamfunnet, og i alle fall i Frankrike har disse to sistnevnte ikke søkt å opprettholde kontakten.

Rapportens første del avsluttes med følgende: «Det er oppstått et nytt land på Kirkens misjonsmark. Det er frukten av det 19. århundres forvandlingsprosess for den viktigste del av den franske befolkning. La oss ikke si at arbeiderverden er avkristnet, for det kan den ikke uten at den først er blitt kristnet.»

Det nasjonale sekretariat for arbeidermisjonen skal arbeide med denne oppgave.

Kampen mot urettferdigheten alltid påkrevet.

Det er umulig for legfolk og endog for prester å utøve et virkningsfullt apostolat i arbeidermiljøer uten å innta en «politisk» holdning til en rekke brennaktuelle spørsmål, som f. eks. kapitalismens fortsatte eksistens i dens rene tilstand, lønnsstigning,

boligmangel, undervisningsreformer, krigen i Algerie. Arbeiderne tror ikke på dem som kommer med Kristus uten at Kirkens utsendinger samtidig beviser at de er i stand til å forsøke å leve det budskap de forkynder. Det er de aktive kristne arbeidere og de prester som arbeider i arbeiderkretser for lengst blitt overbevist om. Og det er heldig at kristne i andre miljøer også blir klar over dette. Det er ingen tvil om at det trenges nye kirker i industrisentrene og i enkelte kvartaler i storbyene, og at det må dannes små kristne samfunn omkring disse. Men hverken kirkene eller samfunnene kommer til å få besøk hvis de som grunnlegger dem ikke samtidig arbeider på å frigjøre arbeiderne fra den urettferdighet de lider under. Dette er bare mulig hvis alle kristne samstemmer. Gjennom en riktig forståelse av et nytt misjonsproblem kan vi alle bistå og støtte Det nasjonale sekretariat for arbeidermisjonen.

De tekniske og sosiologiske forvandlinger som ga støtet til proletariatet, er ikke endelige. Det karakteristiske for vår sivilisasjon er at den er dynamisk. Den bølge av oppdagelser som har frembragt det sosiale klasseskille og opprettelsen av de store bysentrer, er erstattet av en annen bølge. Den går ikke helt i samme retning som den første. Automatiseringen, den utrolige utvikling av kommunikasjonsmidlene, energiindividualiseringen kan danne en slags motbølge. Disse strømninger forandrer imidlertid intet på det vesentlige problem, nemlig hvordan de skal bli kristnet.

Georges Hourdin.

Oslo Katolske Bispedømmes avdeling av Norges Katolske Kvinneforbund's 10. Landsmøte 29.—30. mai 1957

Ved Eva Dithmer-Vanberg

Som det vil huskes ble det på NKKF's 9. landsmøte i Bergen 5.—7. juni 1954 besluttet at disse møter skulle avholdes hvert tredje år i stedet for som inntil da hvert annet. I år var det altså Oslos tur til å avgi rammen for det 10. landsmøte, og la det være sagt med en gang at det fra først til sist ble en verdig katolsk demonstrasjon av «Vi elsker den Kirke, hvis liv er et under — som vokser i trengslenes stunder». Vel kunne meningene under tiden stå skarpt mot hverandre, men alltid følte man den felles kjærlighet til Kirken og ærbødighet overfor dens direktiver som den aldri sviktende understrøm, og som den felles, samlende innstilling til mennesker, forhold, saker og ting som ble satt under debatt.

Det kom fram allerede på Rådsmøtet 29. mai, etter at biskopen hadde innledet samværet med en stemningsfull andakt i St. Josefphssøstrenes med blomster vakker smykkede kapell. Det er NKKF's styre sammen med representantene for de forskjellige lokale ledd som tilsammen utgjør Rådsmøtet, og det fant sted i klubblokalet, Akersveien 5. Det formet seg som en ren intern og forberedende drøftelse av de emner som var satt opp på landsmøtets program neste dag, og ble etterfulgt av en hyggelig teservering, hvorpå en bega seg ned i Foreningslokalet for å høre den kjente danske ungdomsleder og foredragsholder *Elsebet Kieler*. Det hadde innfunnet seg mange forventningsfulle tilhørere og de ble ikke skuffet. Det ble en opplevelse av de helt store. Emnet var «Maria, apostlenes dronning». St. Olav bringer nedenfor et referat av dette dype, inspirerte og inspirerende foredrag som ble fulgt med lydløs oppmerksomhet, og mange av tilhørerne ga umiddelbart etter uttrykk for sine varmeste ønsker om snart å få høre *Elsebet Kieler* igjen.

«MARIA, APOSTLENES DRONNING»

Elsebeth Kielers foredrag. Resyme ved E.D.-V.

● *Innledningsvis minnet Elsebet Kieler om verdenssituasjonen og pavens appell til menneskeheten, hvori han advarer mot det fryktelige kappløp med døden som atomfaren innebærer og som leder tanken hen på verdens snarlige undergang. Og ut fra Kristi klare ord om denne undergang som en forløper for verdensdommen har vi ikke alene lov men også plikt til å forberede oss mens det ennå er tid. For bak opprustningen med atomvåpnene står det jo en åndelig opprustning med negativt fortegn — en satanisk bevegelse som arbeider på å fengsle mennesket i dets eget legem, drukne enhver åndsfrihet i sanselighet og kvele det guddommelige lys i jordens støv og smuss. Når det er skjedd, kan nemlig tyranni og diktatur uhindret sette inn medølger av blod i sitt følge. Og under alt det florerer angsten, nevrosene og livsleden, mens menneskene griper til farlige «trøstemidler» som f. eks. seksuelle utskeielser og kriminelle handlinger med selvmord som den tragiske slutt. Eller vi søker å lulle oss inn i den tanke at det vel ikke står så galt til. Vi kan nok bli forferdet sånn fra og til, men vi beroliger oss som oftest fort: i grunnen er det jo ikke noe som angår oss. I vår nærmeste krets finner vi ingen slike foreteelser, selv om dette vel kan være tilfellet andre steder. Vi er kort sagt blitt så subjektive at vi bare reagerer når uhyggen kommer oss selv for tett inn på livet!*

Det er en farlig innstilling, fordi den sløver vår sans for de åndelige realiteter vi lever i og gjør oss modne for den samme skjebne som i sin tid ramte Sodoma og Gomorra: den fullkomne utslettelse fordi ingen tenkte på

Landsmøtets hovedforhandlinger.

var lagt til Kristi Himmelfartsdag. Den opprørt med strålende vær, og morgenmessen hadde samlet mange deltagere fra nær og fjern, vesentlig kvinner, som praktisk talt alle flokkedes om Herrens bord. Biskopen selv forretet messen og holdt en manende og inntrengende preken om kvinnens plass i apostolatet. Etterpå ga NKKF's styre frokost i den hyggelige Nasjonalkafeen — den forløp i beste stemning og ble en vellykket opptakt til selve Landsmøtet som ble åpnet kl. 13 i Foreningslokalet, Akersveien 5, hvor tjenende hender hadde plassert vakre dekorasjoner av forsommerens yndigste blomster. Ved styrebordet presiderte formannen, fru *Ingrid Straith Solberg* — flankert av fru *Dagny How*, frk. *Annie Erichsen*, frk. *Maria Müller* og frk. *Sigrid Halle*, samt NKKF's for anledningen geistlige rådgiver, pastor *Harald Taxt*. Til stede i salen var forøvrig biskopen i spissen for et utvalg av det stedlige presteskap. Salen var godt besatt, hvilket skulle tyde på en gledelig interesse for Forbundets arbeid.

Formannen åpnet møtet og ønsket alle velkommen, og mens forsamlingen reiste seg minnet hun i varme ord de av NKKF's medlemmer som var avgått ved døden siden siste landsmøte, i første rekke Forbundets mangeårige åndelige rådgiver *pater A. J. Lutz O.P.*, som hadde betydd så uendelig meget for hele arbeidet, og dernest fru *Ulrikke Sutter* og frk. *Louise Bachke*. Hun uttalte derpå sin glede ved det gode fremmøte av representanter og delegerte hvorav noen hadde hatt nokså lang vei å reise. Hun takket dem og rettet også en særlig takk til pastor *Taxt*. Hun la alle på sinne den tro, det håp og den kjærlighet til Kirken som skulle bære møtet, og etter at den ildnende sang «Har du en sak —» var avsunget, foreslo fru *Brita Paus* valgt til dirigent, hvilket ble vedtatt med akklamasjon og viste seg å være et særdeles heldigt valg. At møtet fikk et så helt igjennom positivt forløp skyldes ikke minst dirigentens elskværdige, men dog faste hånd — således trakk hun med en gang linjene opp for møtets varighet, og uten å gripe forstyrrende inn fikk hun alt uvesentlig bremsset på en forbilledlig måte. Formannen leste deretter beretningen om Forbundets virkeområde siden forrige landsmøte i Bergen, som hun også ga et kort referat av. Man hadde fortsatt med etter evne å støtte bladet *St. Olav*, hvilket ble betraktet som en av NKKF's hovedoppgaver. Formannen beklaget at denne støtte materielt sett ikke var blitt større, men Forbundet arbeider økonomisk nokså tungt. Her skal forøvrig innskytes at *St. Olavs* redaktør, pastor *I. Hansteen Knudsen*, på et senere tidspunkt av dette møte opplyste at denne støtte var såre effektiv, i det den hjalp til at det typografiske utstyr kunne holdes oppe på nåværende nivå, skjønt alle utgifter var steget urovekkende. Arbeidet med Forbundets annet hjertebarn, «Utdannelsesfondet for katolsk ungdom», var også ført videre. Særlig interesse vakte et avsnitt av referatet fra landsmøtet i Bergen hvori det opplystes, at sognepresten til *St. Pauls* kirke, pastor *G. Gorissen*, inntrengende hadde lagt alle katolske kvinner på hjertet at de ikke måtte «kapsle seg for meget inn» — det var ikke riktigt hvis hver forening bare beskjefteget seg med sine egne saker

annet enn å tilfredsstillende sine dyriske behov. Og det mens våre store spørsmål burde bære: Er jeg parat til å ta kampen opp mot disse negative makter? Er jeg parat til å kjempe på den riktige front, Kirkens front, som går på tvers av alle landegrenser? Den overnasjonale front, som Augustin betegner den, hvis konge og fører er Gud, hvis lover er troen og sakramentene — hvor den personlige offervilje er skatten som betales, katolsk aksjon utgjør militærtjenesten, og hvor kjærligheten i sannhet og gjerninger er kampvåpnene.

Så mange land har kjempet om verdensherredømmet og skiftevis også hatt det, men som en fransk prest en gang sa: «Slik behøver det ikke å fortsette. Det er tegn som tyder på at Kirkens liv er inne i en blomstringsperiode nå etter det enorme frafall i slutten av forrige århundre og begynnelsen av dette, og det er ikke umulig at utviklingen vil gå i den retning at personlige kristne slutter kontakt fra land til land, finner hverandre i felles åndelige forståelse av livets foreteelser, samler seg i felles bønn, og — hvor det er mulig — i felles aksjon, så det etter hvert danner seg en kristen front utover alle nasjonale og politiske grenser.»

Eller som Niels Bohr sa forleden: Den tekniske utvikling vil komme menneskene til hjelp. Mer og mer blir menneskeheten det den alltid har vært i Guds øyne: en eneste verdensomspennende familie. Men det store spørsmål er: Hvem skal gi navn til denne familie: Gud eller Satan?

• Vi kan meget vel tenke oss at situasjonen i dag i himmelen er noenlunde den samme som da Abraham gikk i forbønn for Sodoma og Gomorra og Herren lovet å skåne stedene om det bare fantes ti rettferdige i dem. Det er imidlertid det å tilføye, at stillingen i dag er skjerpet til begge sider. Til Abrahams bønn føyer seg nå profetenes, apostlenes, helgenenes og martyrenes seg og først og fremst vår mektige forbederinne, den hellige jomfru Maria, hvis lodd i vektskålen betyr mest fordi hun er den velsignede blant kvinner og har født Guds Sønn til vår frelse. Men vår katolske tro lærer oss også at han bare kan frelse oss om vi lar ham få sin vilje med oss, så Gud kan erkjenne ham i oss når vi mottar sakramentene og besjeles av dem. Men her er det den sataniske bevegelse setter sterkest inn når den søker å dra oss nedover, bort fra Frelseren. Men den gjør det klokelig ikke i Satans navn — det ville jo bare skremme oss — den gjør det i menneskets navn, idet det gudløse miljø vil erobre og besette oss med mennesketanker, menneskefølelser, menneskeidealer og menneskefordommer, og disse går alle ut på å gjøre de menneskelige behov, ønsker og begjær til det ene fornødne og anvise den letteste vei til tilfredsstillende av dem. Den kaller seg da humanisme og vil forskåne oss for all lidelse og for all kritikk, kanskje mest for selvkritikk, som kan skade vår selvfølelse.

Mennesket utelukkende som menneske er gjort til et dogme som det ikke må røres ved. For bak det skjuler det seg et intenst hat til den Gud, som kunne tenkes å stille et krav til oss om at det egosentriske menneske skal oppgi sitt eget verdensbilde, sin lett kjøpte, men dyrt betalte trygghetsfølelse ved å være seg selv nok — til på samme tid som dette latente hat til Gud også får næring av vantroen, altså av det faktum, at det egosentriske menneske danner seg sin egen Gud, skapt i sitt eget bilde og derved gjør denne «Gud» til en humanist av sin egen type — en behagelig gud, som aldri griper inn i et menneskes eksistens hvis han da ikke er så nidkjær at han vil ødelegge det menneskelige for selv å herske!

Den gudløse humanisme hyltes i første rekke av dem som materielt sett har sitt «på det tørre» og hvis sinn, når det dreier seg om kunst, litteratur, moral osv., bare søker seg selv. De er derfor ute av stand til å oppfatte livet på et høyere plan og forstå den Guds humanitas, den Guds menneskekjærlighet, som skapte Kosmos, fylte det med liv og satte mennesket, skapt i hans eget bilde, til å herske over det.

• I en tid som ifølge Pavens utsagn kanskje er den mest avgjørende i kristendommens historie, er det de katolske kvinners hovedoppgave å være apostler for Guds humanitas, for vår Frelseres åpenbaring her på jorden, da han ga livet sitt som pant på Guds kjærlighet til sine falne menneskebarn. Og apostolatet består hovedsakelig i at vi viderefører denne åpenbaring ved å la Guds kjær-

og problemer eller bare med katolske problemer, men de skulle rekke hånden utad og løse aktuelle problemer i fellesskap med annerledes troende kvinner. Dette ble også understreket av frk. Ester Angel, som varmt anbefalte å gå inn for et samarbeid til beste for kvinnenes sak og deres rettigheter. St. Elisabethforeningen der er da også medlem av Bergens Kvinneråd.

I de forløpene tre år har NKKF's arbeid fortsatt etter de kjente retningslinjer. Der er utfoldet stor korrespondanse- og sirkulærvirksomhet, dels på grunnlag av opplysninger og direktiver fra «Union Mondiale des Organisations Féminines Catholiques», som Forbundet er tilsluttet, dels angående kortsalg o.l. Kongresser og «studiedager» har vært avholdt og en del av foredragene herfra har vært gjengitt i St. Olav og har styrket samholdet og samfølelsen innenfor de forskjellige ledd av NKKF. Det fremgikk også tydelig av de referater av leddenes virke, som nå ble opplest av de delegerte fra de respektive byer. Forbundets 30-årsjubileum var blitt feiret med et festmøte, og på St. Elisabeth-dagen 19. november hadde man deltatt i den verdensomspennende bønnedag, som på initiativ av Unionen ble holdt for helgeninnens ulykkelige fedreland, Ungarn. Felleskommunioner i Unionens intensjoner hadde også funnet sted, og mens vi satt og hørte alle disse forskjellige rapporter måtte vi ofte tenke på enken i Sareptas krukke — det er beundringsverdig, hvor relativt store ting er blitt utrettet med absolutt små midler! Dirigenten fikk også varm tilslutning da hun takket hvert enkelt ledd for aldri sviktende offervilje og interesse.

I kasserer, frk. Olga Haugs, sykdomsforfall oppleste fru Dagny How regnskapet, som fikk decharge.

Fru Dagny How ny formann.

Man gikk så over til valgene. Etter mange års utrettelig arbeid ønsket fru Straith Solberg å trekke seg fra formannsstillingen — i hennes sted valgte fru Dagny How. Fru Edith Kownow Lund og fru Gerta Klepper ble stående som styremedlemmer — ny kasserer ble fru Gerd Bongard. Det øvrige styre kom til å bestå av fru Helga Bjørkø med frkn. Annie Erichsen, Maria Müller, Randi Straith og fru Eugenie Winther som suppleanter. Frk. Astrid Seglem ble gjenvalgt som revisor.

N.K.K.F.s nye formann.

Det utspant seg nå en lang diskusjon om arbeidsprogrammet fremover. Det vakte stor glede å erfare at det er utsikt til å få det vakre St. Hallvard Kloster i Sylling stilt til disposisjon for retretter o.l., og det var i like høy grad stemning for å støtte det katolske ungdomsarbeid, samt med det som mønster å virke for en større intern selvstendighet til beste for en større positiv innsats. Diskusjonen resulterte i en resolusjon, som ved slutten av møtet forelå og ble vedtatt. Den har følgende ordlyd: «NKKF's landsmøte retter en inntrengende henstilling til styret om å klarlegge muligheten av å gi NKKF friere arbeidsvilkår med henblikk på å arrangere kurs, retretter og andre møter av spesiell interesse for kvinner».

Fra mange hold ble det tilrådet å søke kontakt med Norske Kvinners Nasjonalråd — i avdøde fru Anne Backers formannstid hadde denne kontakt vært meget positiv og givende. Og så kom diskusjonen om Utdannelsesfondet, hvor Maria Müller kastet en brann inn i rosens

leir ved et meget vel motivert forslag om at det ikke alene burde utdeles støtte av rentene, men, om fornødent, også å tas av kapitalen. Forslaget ble kraftig støttet av pastor Taxt som klart belyste det faktum, at penger år for år devaluertes, og at en derfor burde se rett i øynene at hele Utdannelsesfondets kapital kanskje i en ikke fjern fremtid var redusert til et slikt minimum at den ville være temmelig betydningsløs, mens den i dag dog var så pass verd at den kunne bety effektiv støtte der en slik virkelig trengtes. Hvorfor da ikke gagne og glede vanskelig stillt ungdom med den nå? Som ventelig var, møtte dette syn sterk, men forståelig motstand. Men til slutt inngikk man et kompromis på grunnlag av Maria Müllers forslag, hvorefter styret ble bemyndiget til å utdele ikke alene av rentene, men også av kapitalen, inntil et visst beløp.

Og så sluttet en av med en handling som følte som rett og riktig og fikk begeistret tilslutning fra alle hold, idet styret foreslo frkn. Sigrid Halle og Maria Müller utnevnt til æresmedlemmer, som takk for deres oppfrende og dyktige arbeid i, med og for Forbundet. Forslaget ble mottatt og godtatt med begeistring, og sammen med de to nye æresmedlemmer hyldet en også fru Anna Bonnevie, som inntil nå har vært det eneste æresmedlem. Under møtet ble det avsendt telegrammer til Paven, Kongen og Unionens hovedkvarter i Paris, og det innløp telegrafisk hilsen fra St. Elisabethforeningen i Bergen og Forbundets trofaste medlem frk. Marie Rasmussen, som lå syk på Vor Frues Hospital, men likevel med aldri sviktende kjærlighet og interesse følger alt som foregår i katolske kretser.

Festmøtet.

om kvelden fikk et strålende forløp. Den fant sted i selskapslokalene «Josefinegaten 16» og formet seg som en elegant og hyggelig middag i vakre og stilfulle omgivelser. Gode sanger og gode taler avløste hverandre — som toastmaster fungerte fru Eugenie Winther, rutinert og spirituelt. Det vil føre for langt å gi et utførligt referat av alt som ble sagt og skjedde og som fant sin utløsning i mange og velformede takkens ord til alle som hadde bidradd til at NKKF's 10. landsmøte var blitt så helt igjennom vellykket. En dypfølt takk samlet seg til sist om Hs. Høyærv. biskop Mangers, som i sin varme avslutningstale la alle de tilstedeværende på sinne å bringe en hilsen til hver eneste menighet med hans inderlige ønske om at alle katolske kvinner ville slutte opp om NKKF, og av all evne støtte dets arbeid. Biskopen ga dette bud og dette ønske en fast og klar form som virket helt insiterende og ble et mektigt inntrykk å ta med seg hjem. Det var i det hele tatt i en takkens atmosfære at vi siden skiltes, og bedre utbytte kunne vi ikke få med hjem. For takknemmelighet mot Gud og mennesker er vel når alt kommer til alt det beste grunnlag for samarbeid og samfølelse!

BARNAS FERIEKOLONI

Det er nå en fast tradisjon at barna skal til «Persbråten» om sommeren. I år blir det særlig mange som skal ha et helsebringende ferieopphold på Hadeland. Listen er overtegnet, men vi håper at vi kan innrette det slik at alle får bli med.

Til en feriekoloni trenges penger. Derfor ber vi om et bidrag, stort eller lite, som sogneprestene ved St. Olav eller St. Hallvard vil ta imot med stor takk.

f. Oslo Katolske Menighetspleie,

F. J. Fishedick.

lighet få plass i oss så den gjennom oss kan lyse ut i verden. Da sier vi nemlig ja til et kall som særlig passer for oss kvinner, og danner derved en hårdt tiltrengt motvekt til den gudløse humanisme. Og til vårt virke i dette kall kan vi ikke få noen bedre hjelp enn å fordype oss i livet til den kvinne, som fremfor noen annen ble Guds medhjelperske her på jorden: Maria. I henne folder de beste menneskelige egenskaper seg ut så Gud kan gripe helliggjørende inn — til hun til sist har sprengt sin naturlige begrensning og kan bli stammor til en ny slekt — gitt oss som en erstatning for vår første stammor, Eva, som valgte menneskelivet på tross av Gud, altså uten Gud, og derfor ble forkastet.

Det begynner med et klimaks da Gabriel hilser henne som den benådede, den velsignede, unnsfanget uten arvesynden og allerede før sin fødsel fylt med det nådens guddommelige liv, som vi først mottar i vår dåp. Hun har aldri levet bare på det naturlige plan, men i Guds og menneskets verden under ett — i et univers fylt av en ånd, som hun i sin lille hverdag alltid er i inderlig kontakt med. Så mottar hun Gabriels budskap, og hun istemmer sin lovsang til Herren, sitt Magnificat, ut fra sitt ydmyke sinn. Dette Magnificat inneholder som i knopp alt det som hele hennes liv var og fortsatt skulle bli den fulle utfoldelse av. Det vil si at hun visste, at for å oppnå Guds barmhjertighet, må en erkjenne at en selv intet har uten ham — for å få del i hans gode gaver må en lenges etter dem. Gjør en ikke det, men er fylt av sin egen storhet, sitt eget selv, får en bare tomhet igjen. Jesus selv har uttrykt det i den livets lov som gjelder i åndens domene: Det er de små som blir store, de fattige som blir rike, de sørgende som blir glade, de hungrende som blir mette . . .

Hele sitt liv igjennom erfarte Maria riktigheten av denne lov. Det er ikke vår tomhet, vår svakhet og vår ynkelighet som skiller oss fra Gud, men det at vi slår oss til ro og avfinner oss med denne tilstand. Vi synes det er bra nok som vi har det og trenger ikke noe høyere åndelig liv. Vårherre kan vel være nyttig å ty til når det gjelder småting, men stort sett vil vi nå helst greie oss selv og innrette oss som det passer oss best. En slik innstilling ligger langt fra Maria fordi hun er uten synd, men hun kjente til ufullkommenheten idet hun ante at det var meget i det nye kristne livet som hun skulle opplæres i. Og selv om hun ikke måtte kjempe mot synden som vi, så måtte også hun vokse og utvikle seg som vi ved stadig å støte mot sin egen begrensning. Men hun var alltid lydhør overfor Guds vilje og rede til å følge den, idet hun alltid lot seg lede av sin Sønn videre frem og dypere inn til det vesentligste i livet.

● Vi ser det i episoden med Jesus som 12-åring i templet. Da Maria beklager seg over at han har gjort dem så urolig, svarer han med en mild irettesettelse. Hun forstår ikke med en gang hva det er som skjer, men hun overveier hans ord i sitt hjerte. Siden forstår hun og tar dem som et varsel på det som skal komme: en høyere kraft har retten til hennes barn fremfor henne selv. Gud blir sentrum i hennes familieliv — det enkelte menneske har bare rett i samme grad som det lar sin rett tjene Guds rett til oss alle.

18 år senere skjer noe lignende under bryllupet i Kana. Der avviser Jesus hennes anmodning til ham på bryllupsfolkets vegne i ordlag som høres nokså skarpe ut. Men det som skjer er bare det at han løser seg ut fra fellesskapet med henne. Her er han ikke hennes, men Guds sønn og skal bruke sin guddommelige myndighet. Og hun forstår det, aksepterer det og tar konsekvensen av det: hun utvikler seg fra nå av til mer og mer å være «Herrens tjenerinne», sin sønns tjenerinne. Da folkeskaren senere flokkes om ham og hun står utenfor med slektningene for å få ham i tale, svarer han dem, som gjør ham oppmerksom på henne, med å peke på at alle de tilstedeværende er hans «mor», hans «brødre». Det måtte være smertelig for henne å høre — alt har de før kunnet dele med hverandre og nå står hun der med tomme hender. Men heller ikke nå glemmer hun at hun er tjenerinne. Hun forstår at hennes Sønn er ved å ta sin manndomsgjærning opp — han setter henne på plass mellom dem som skal være hans disipler og tjenere, og med ydmykt sinn tar hun denne plass uten å pukke på at hun er hans mor. Men idet hun gjør det, vokser hun i menneskelighet, i kjærlighet, i offervilje og dermed i åndelig kraft. Fra å være Mesterens mor, blir hun en

blant de mange — men skritt for skritt følger hun ham på hans korsvei. Og på Golgata gjør han henne til mor igjen, til Kirkens mor, ved å gi henne «den disippel, han elsket» til sønn. Og dermed har hun i virkeligheten realisert de ord som hennes lovsang slutter med. I hennes lovsprisningsbønn, «Magnificat» har vi hennes liv, hennes hele innstilling: «Hans barmhjertighet varer fra slekt til slekt over dem som frykter ham — han utsetter de som er hovmodige i deres hjertes tanker — han nedstyrtler de mektige fra tronene og opphøyer de ringe — de hungrige fyller han med rike gaver og de rike sender han tomhendt bort, han har sett i nåde til sin tjener Israel.»

Marias store hemmelighet er ydmykheten, og gjenom den, ved den, blir hun på en gang så helt gudspregget og menneskelig. Gudspregget fordi hun fylles av Guds liv, Guds tanker og Guds arbeid i den grad at hun løftes opp over alle salige ånder, helgener og engler for med sjel og legem å trone som dronning i himmelen ved sin Sønnens side — menneskelig fordi hun er gått gjennom menneskenes lidelser, håp, lengsler og skuffelser i så høy grad at hun med forståelse og medfølelse kan følge hver enkelt av oss i vår livskamp og bære oss ved sin forbønn frem for sin sønn.

Det er derfor vi kaller henne «apostlenes dronning». Apostolatet vil jo si at et menneske bærer Kristi budskap, Kristi Kirke, livet i og for Gud ut til verden for at verden kan bli i og med Gud. Til dette apostolat er vi alle kalt, nå kanskje mer enn noensinne før. Og veien går gjennom Marias ydmykhet — det største og helligste våpen, ja det eneste virkelige effektive vi har mot tidens sataniske fristelse til hovmot, selvtilstrekkelighet og maktbegjær:

«Se, jeg er Herrens tjenerinne!»

Verdens katolske kvinner i solidaritet med Den hellige far

I september i år vil en imponerende kongress for katolske kvinner verden over bli holdt i Rom. Det er da naturlig at de kvinner som møter på kongressen skulle ønske å gi Den hellige far en åndelig gave fra alle katolske kvinner i de respektive land. Men hvilken form skulle denne gave få?

I Rom ser man hver kveld et lys brenne til ut i de små timer — det kommer fra Pavens arbeidsværelse i Vatikanet. Den hellig far arbeider uoppholdelig for sin hjord hele verden over. Verdensunionen foreslår derfor at kvinnene ofrer en hel dags arbeid til ham i takknemlig anerkjennelse av hans eget selvoppofrende arbeid. Vi tror at denne tanke er i overensstemmelse med Den hellige fars egne ønsker, han som sa i september 1956 da han talte til lederne for Bønnens Apostolat:

«Deres forbund leder de troende til en fullkommen form for apostolat gjennom bønner, slik at hver dag de ofrer sine bønner og handlinger og enda mer, sine lidelser, til Gud og Kristus, da ofrer de seg selv.» Derfor skal vi ofre en dag til Gud i Den hellige fars mening. Unionen foreslår at dagen blir den 2. juli, som er minnedagen for den velsignede blant kvinner, Kristi mor Marias besøk hos Elisabeth, Johannes Døperens vordende mor.

Over hele verden vil millioner av kvinner, av alle stammer, i alle land, ofre sitt arbeid, husarbeid og kontorarbeid, landarbeid og fabrikkarbeid i dyp bønn. En hel slik dags offer vil kanskje kunne lede mange katolske kvinner inn på veien til et mer personlig religiøst liv, som igjen vil få en sterk virkning på deres daglige liv. Tanken om en slik dag er derfor fullt og helt overensstemmende med hovedtemaet på kongressen: «Den kristne kvinnes personlighet.»

Ung kristen bevegelse i det gar

På besøk hos Giovanni Rossi og hans «fri

En som reiser til Assisi, gjør det først og fremst for den hellige Frans' skyld. For å oppsøke de stier han vandret og de helligdommer hans navn er knyttet til. For å forene seg med ham i takk og bønn og tilbedelse. En alltid dragende makt har disse helligdommer på den som engang har dvelet i dem. San Francesco, San Damiano, Porziuncola, Le Carceri, — de er hver for seg et kraftsentrum som daglig fornyer menneskenes liv.

Men Assisi er ikke bare den fransiskanske stad, arnestedet for den bevegelse som utgikk fra Guds lille fattige. Assisi rommer i dag en moderne institusjon som jeg vil tro er et av de mest talende eksempler på livskraften i katolsk kristendom i etterkrigstidens Italia.

Institusjonen heter «Pro Civitate Cristiana», og bygger på en bevegelse som den kjente presten Giovanni Rossi fikk i stand i 1939, med det formål å gjøre «den kristne ånd levende i vår tid». Siden 1945 har bevegelsen hatt sitt sete i Assisi. Takket være en donasjon fra en av Nord-Italias største industrimagnater, kunne man reise «La Citadella Cristiana», et mektig bygningskompleks som rommer bevegelsens forskjellige virksomheter, og som sitt moderne tilsnitt til tross, går harmonisk inn i det gamle Assisi.

Mellom 40 og 50 unge kvinner og menn er knyttet til «La Citadella Cristiana». Etter universitetseksamen og tre års teologiske studier, slutter de seg til apostolatet og lover å vie seg til arbeidet for livet. De avstår fra å gifte seg, men bærer ingen spesiell drakt, og står langt friere enn medlemmer av de tradisjonelle ordenssamfunn.

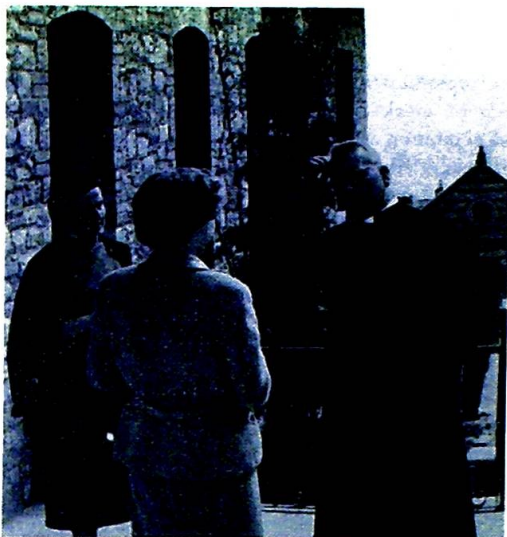
Arbeidet er ikke bare konsentrert om «La Citadella» i Assisi. Når som helst må «i Volontari» (de frivillige) være rede til å dra ut i grupper og evangelisere, og virkeområdet er ikke bare Italia, men praktisk talt hele verden. En mindre gruppe besøkte de nordiske land forrige sommer.

For å forstå bevegelsen og få et inntrykk av hvordan den arbeider, er et besøk i «La Citadella» nødvendig. Jeg kan love alle som kommer, en uforglemmelig opplevelse. Her har arkitekter og kunstnere skapt et sted som i skjønnhet søker sin like, selv i dette arkitekturens og kunstens foregangsland. Innenfor som utenfor veggene av «La Citadella» ødsler det moderne Italias malere, tegnere og billedhuggere med sitt talent, og et terrasseformet haveanlegg rammer det hele inn på en uforlignelig måte.

På meg personlig gjorde skulpturen det sterkeste inntrykk, og jeg kan bare be den besøkende stanse ved *Madonna con Bambino* og *S. Tarcisio* av Enrico Manfrini, *La grande pietà* av Venanzo Crocetti, *Pietà* og *Incredulità di S. Tommaso* av Francesco Messina og *Redentore*

Don Giovanni i samtale med skandinaver. Damen i den sorte jakken er en av de faste medarbeidere ved «La Citadella Cristiana».

av Angelo Biancini. Når man har sett tidligere epokers madonnaer og helgenskikkelser i tallrike kirker og museer, er man spent på hvordan moderne italienske kunstnere oppfatter disse gamle motiver og gir dem liv og form. Jeg er ikke den rette til å felle kunstneriske dommer, men Tarcisios Madonna med Barnet er en av de skikkelser jeg husker fra mitt Italia-opphold.

«La Citadella» er sentrum for en virksomhet som innbefatter alle aspekter av det menneskelige kultur- og samfunnsnivå og samtidig løfter det opp i lyset av den kristne livsbetraktning. Den som slår seg ned her — institusjonen har pensjonat i relativt rimelig prisklasse — kan studere litteratur, musikk, bildende kunst, teater eller hva han vil, og på alle felter står et rikt og allsidig forskningsmateriale til disposisjon.

I biblioteket har han de bøker han trenger på en rekke forskjellige sprog, i musikksalen står et omfangsrikt platearkiv til rådighet. Den bildende kunst møter han hvor han vender seg, i tegning, maleri og skulptur, og i den store teatersalen stifter han bekjentskap med tidens kristne dramatik. Teaterforestillinger og konserter gis også i haveanlegget, som med sin naturlige beskaffenhet byr glimrende utsyn for tallrike tilskuere.

«Pro Civitate Cristiana» har sin egen publikasjon, «La Rocca», som utkommer hver 14. dag og gir et godt bilde av den kristne aktivitet i dagens Italia. Bevegelsen har også sitt forlag, «Casa Editrice», som formidler kristen litteratur på forskjellige sprog. Flere bøker skyldes Giovanni Rossi. Blant dem er en samling konvertitthistorier, «Mennesker møter Kristus», som også inneholder Sigrid Undsets bekjennelse.

Hjertet i den mangesidige virksomhet er allikevel kapellet i «La Citadella», hvor faste medarbeidere og besøkende samles til messe, andakt og meditasjon. En dansk protestantisk prest som oppholdt seg i «La Citadella» i 14 dager, rammet noe vesentlig, da han ved avreisen sa: «En ting har jeg forstått, og det har gjort et dypt inntrykk på meg: de som lever og virker her, grunner sin eksistens på Jesu Kristi nærvær i Alterets sakrament».

Ungdomsbok fra en berømhets hånd

Av cand.psych. Ellen Greve

Daniel-Rops: Med livet som indsats. — Don Bosco-bøgerne, nr. 3. K.U.B. Forlag. København, 1957.

En krets av katolske foreldre i Danmark har tatt initiativ til få utgitt de såkalte Don Bosco-bøkene på dansk. Foreløpig vil det komme to—fire bøker hver vinter, og ved å tegne et forhåndsabonnement kan man skaffe seg bøkene meget rimelig. Hensikten med bøkene er å skaffe virkelig god kristen litteratur for barn og unge. Det er et meget godt tiltak danske foreldre her har satt ut i livet. Vi norske foreldre kan bare hilse det med glede, og selvsagt anskaffe oss bøkene.

«Med livet som indsats», er en dansk oversettelse av seks kapitler fra den kjente franske forfatter Daniel-Rops' bok, «Guds Eventyrere». Den er oversatt til dansk av Kirsten Bjørild og Ellen Nielsen. Boken er skrevet for ungdom. Den kan med utbytte leses av barn ned til 12—14 år, og oppover er det ingen aldersgrense. Den er holdt i en lett fortellende stil, den mangler ikke spenning, er meget realistisk og nøktern i sin fremstilling, og heldigvis fri for søtladenhet.

«Med livet som indsats» forteller om seks innbyrdes så forskjellige skikkelser som Frans Xaver, Isaac Jogues, Moder Javouhey, pater Damian, Charles De Foucauld og pater Nussbaum. Forfatteren sier i innledningen at han med disse seks har gjort et utvalg fra de siste 400 år, men han kunne lett ha valgt andre som var like betydningsfulle. Hovedhensikten med boken er imidlertid at den må bringe vitnesbyrd om hvordan alle disse Kristi pionérer restløst viet seg det ene og samme mål: å virkeliggjøre den bønn alle kristne ber, «Til oss komme ditt rike».

Det som driver dem er deres brennende kjærlighet til Kristus. De må bringe budskapet videre, og da først og fremst til de mest forlatte og ulykkelige — til de forviste spedalske, til det lukkede Tibet, til indianerne i den uveisomme jungel i Syd-Amerika, osv. De går fulle av mot og tro til sin oppgave, villige til å gi livet, ja de lengter faktisk etter martyriet, om man kan si det slik. Men de legger ut på sine reiser alltid etter samråd med sine kirkelige foresatte, og her kan de ofte møte store vanskeligheter og heller liten forståelse. Alt det praktiske blir nøye gjennomtenkt på forhånd, for at arbeidet skal bli så effektivt som mulig. De bor blant de innfødte som en av deres. De ønsker å virke i det stille, ukjent for den øvrige verden. De ser ikke så meget på resultatet av sitt arbeide i egne øyne, men er hellig overbevist om at når de selv gir alt, vil Gud bruke deres arbeide på sin måte.

Daniel-Rops er en pålitelig beretter, og det sier ikke så lite om forfatteren selv, denne verdige forsvarer av sin plass blant de førti «udødelige» i Det franske akademi, at han tar av sitt geni og gir det videre til oss på en så enkel og fengslende måte. Han åpner med denne «barneboken» leserens øyne for en verden han selv vet sjeldent meget om, men som for de fleste er så godt som ukjent. Boken er rikt illustrert, noe som bringer oss stoffet enda nærmere.

Her er hemmeligheten ved at «Pro Civitate Cristiana» kan utrette noe for det som bevegelsen har satt som sitt mål: å fornye verden i Kristus. Sven B. Riis.

BLIKK på TIDEN

Pastor sier fra

■ Vi er hjertens enige med pastor Olav Tysnes, som i en artikkel nylig («Morgenbladet» 22. mai) tok kraftig fatt i den uhyggelige formløsheten og mangelen på respekt overfor døden som mer og mer gjør seg gjeldende i våre omgangsformer. Hans skildring av et likfølge har vi jo alle opplevet i virkeligheten:

«En kjær venn er død. En du kjente og var glad i. Idag skal han føres til Krematoriet, og du vil gjerne være med i følget.

Når et slikt følge drar frem, blir det selvfølgelig stille i gatene. Barn slipper det de leker med og ser stillferdig på det alvorspregede opptog som drar forbi. Voksne stanser og tar hatten av. En tilfeldig passerende soldat gjør honnør for Dødens Majestet. En møtende bil kjører inn til fortauskanten og motoren blir slått av.

Slik foregår det der følget drar forbi.

Ja, det gjør det. Men ikke i Norge. Her tar vi det ikke så nøye med formene. Her hyler ungene opp i begeistring når likbilen kommer. Noen klapper i hendene, og andre skjærer grimaser — for ingen har innprentet dem hva de skal gjøre i en slik situasjon.

De voksne skuler surt til siden og skynder seg forbi dette upassende skuespill. Soldaten gjør venstre om og fordyper seg i en vindusutstilling. Sjåføren gir gass, og en trikkefører klemter sint mens han presser sin himmelblå ekvipasje inn mellom de sortlakkerte bilene i følget.

Ja, nu er vi hjemme i Norge!»

Pastor Tysnes ser i denne ytre formløsheten etslags symptom på noe annet og dypere. Nemlig at hele vår tilværelse igrunnen er organisert og hektisk opprettholdt ut fra denne stilltiende forutsetning: Døden skal bortforklares og glemmes — ikke aksepteres. Det er en tråd i vår moderne livsfølelse som vi synes fortjente å bli rullet opp og undersøkt grundig engang. Vi begynner med å skjule dødens lodd for barna. Så vokser de da heller ikke opp til sterkere realister enn at de selv unngår å se den i øynene underveis gjennom livet, og i sin tur må lyves fra sitt eget dødsleie over i evigheten av sin lege. Det er ikke bare en løgn om døden. Det er jo til syvende og sist en løgn om livet: Døden hører med til livet.

Helt riktig — bare omvendt

■ Der var en tid — de vanskelige årene under okkupasjonen — da vi hadde særdeles lett for å følge, uten nevneverdige motforestillinger, hva redaktør Toralv Øksnevad ga uttrykk for med sin velpleiede og behagelig avslepte bergensrøst. «Stemmen fra London» var et lite stykke verdifullt Norgeshistorie — en meget intelligent og vellykket offensiv i den psykologiske krigføring.

Fullt så besnærende har ikke stemmen alltid virket siden den kommer, ikke fra eksilet, men fra Oslo Bystyre. Skal vi tro avisenes referater, har viseordfører Øksnevad nylig talt om «utpresningsforsøk fra kretsen omkring Kristelig Gymnasium». Den nevnte krets hører neppe til katolisismens aller beste og mest fordomsfrie venner her i landet, for å uttrykke det særdeles mildt. Det hindrer oss ikke i å se at viseordførerens ord og standpunkt her virker usedvanlig lite velvalgte. Ganske særlig i betraktning av at det parti han representerer sjelden forsømmer en anledning til å svinge frisinnets og liberalismens fane.

Hvis den titter litt på selve saksforholdet arter dette uttrykket

«utpresningsforsøk» seg simpelthen som en smule uanstendig, når en merker seg hvilken vei det rettes. Presset utøves nemlig så temmelig nøyaktig den motsatte vei: Oslo Kommune, landets rikeste, vil pine ned sin bevilgning med 40 000 kroner og stole på den private godgjørighet. Istedet for at kommunen dekker disse utgiftene skal skolen presses til å betale dem. Og saken virker enda grellere når en erfarer at pinaktigheten utøves overfor en privat institusjon som utdanner Oslo-elevene for 1000 kroner pr. hode *mindre* enn hva kommunen ellers mener seg forpliktet til å betale.

Vi mener, og har før hevdet, at tendensene til faktisk skolemonopol her hjemme fremmer en beklagelig kulturell uniformering, nivellering og armod. Den åpenbare krise som norsk pedagogikk for tiden gjennomløper gjør tendensene til ensretting ennå farligere. Konkurransen og variasjonen når det gjelder miljøene og mulighetene for utdanning vil alltid være en verdifull spore i et lite samfunn, forat ikke den demokratiske «utjamning» skal bli en karikatur og en nedskrivning som i virkeligheten alle taper på. Hvis myndighetene til overmål gir et ytterst utiltalende eksempel på økonomisk småkårenhet, burde begeret egentlig være fullt for en folke mening som har bevart evnen til å reagere sunnt på begivenhetene.

Katolsk filmsensur?

■ Den anonyme redaktøren for «Dagbladet»s faste filmspalte (31. mai) er riktig på krigsstien. Det gjelder — selvfølgelig, hadde vi nær sagt — igjen irritasjonen over den «katolske sensuren» man mener å føle trykkende i amerikansk film. Det er et problem som ikke bare låner enslags aktualitet fra sin (fjerne) likhet med vår hjemlige Mykle-sak, men som også er kommet mer direkte i søkelyset ved fremvisningen på Oslo-kinoene av det betente og anløpne kunstverket «Baby Doll», som i sin tid ble stemplet som moralsk mindreverdige, med adskillig strenghet og temperament, av New Yorks katolske erkebiskop Francis kardinal Spellman.

Den meget demokratiske avis synes i farten å overse at den amerikanske filmsensuren ikke utøves av maktglade og klerikale statsmyndigheter (stat og kirke er rigorøst adskilte i USA), men av noe så forholdsvis betryggende som en fri opinion. De moralske retningslinjene for filmproduksjonen — den såkalte *production code* — er fastlagt i frivillig samarbeide mellom produsent og representanter for de største grupper i den amerikanske opinion (hvorav katolikken ikke utgjør mer enn ca. en femtedel). Man kan være — og vi er selv ofte — uenig i de konkrete bestemmelser som preger denne moralske kontroll, blant annet synes vi at der gjennomgående tas for lemfeldig på vold og grusomhet, og for snerpet på det store kapitlet sex. Men amerikanerne — både protestanter og katolikker (de sistnevnte særlig gjennom den ensidig irske påvirkning) — har nå engang sterke puritanske trekk i sin folkekarakter. Det er tøv å ville tale forbrukernes og forbrukerrådernes sak og rett når det gjelder for eksempel norske husmødres krav på å få kjøpt melk på kartonger (hva staten hos oss egenmechtig sier nei til), og så i samme åndedrett nekte de store amerikanske forbrukergruppene retten til å gi uttrykk for hva slags film de ønsker på markedet. Hva ellers den megen sutren i norske filmanmeldelser angår (nå sist var det angående Judy Holliday's harmløse spøk «Full av liv») over «katolsk propaganda», så bygger den jo for en ikke liten del på faktisk ubekjentskap med amerikanske miljøer og livsvilkår. Om det passer oss eller ikke, så er katolisismen et meget synlig og følbart innslag i amerikansk hverdagsliv, i visse miljøer påtrengende så. Det gjelder således både det irske sjauerproletariatet («Storbyhavnen») og de italienske småborgerne («Marty», «Full av liv»). Som forfatteren Peter

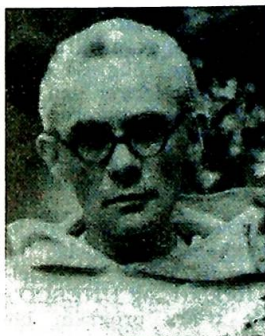

Magnus nylig antydet det («Morgenbladet» 22. mai) sier det jo også litt om kritikere selv og om dem de skriver for, hvis det er den amerikanske gudsfrykten og barnegleden som går dem på nervene som de mest urovekkende og frastøtende tendenser i samtidens filmproduksjon.

Enig med kardinalen

Der hører i ovenstående forbindelse også noen ord med om Elia Kazan's sydstatsfilm «Baby Doll». Amerikanske katolske vurderinger av film binder ikke oss europeiske katolikker, enn ikke når de stammer fra en kardinal. Men «Baby Doll» sørger selv for å overbevise oss om at erkebiskopen av New York tolket et almenkristelig instinkt da han uttalte seg fordømmende om denne filmen. Elia Kazan og de skuespillere han har benyttet, fremfor alt Karl Malden, har skapt et kunstverk av utvilsom virtuositet både hva spill og fotografering angår. Men samtidig har man sjelden sett illustrert så tydelig i hvilken grad kristendommen har rett i ikke å innrømme kunsten noe absolutt primat, hinsides godt og ondt. For denne deprimerende tolkningen av mennesker som råtnet opp i moralsk og materiell forkommenhet er fortalt ikke bare følelsesløst, men med en giftig og villet abstraksjon fra menneskeverdet i dem, som i sitt vesen ikke bare er ukristelig, men antihumanistisk. Filmkameraet nøyer seg ikke med å se, det velger ut og tolker en partiell virkelighet som faktisk innebærer en uhyggelig nedvurdering av mennesket. Kristendommen frykter ikke virkeligheten, den er tvertom den eneste åndsmakt hvis noblesse gjør det mulig å tåle hele virkeligheten om mennesket uten å fortvile. Men vi er glad for at en kristen biskop reiser seg i harme, ikke over en likegyldig og triviell lettsindighet, men nettopp over et åndsverk som med kunstens prestisje vil påtvinge oss en nedvurdering av gudsbilledet i mennesket. Vi unnlater ikke å merke oss med undring at filmanmeldere som ellers er våre nok for trusler mot menneskeverdet, tydeligvis ikke har følt seg ille berørt ved den usanne tendens og den opprørende ubarmhjertighet denne sydstats-tragedien er fortalt med.

Åpne og lukkede kirkehus

Pater Couturier, O.P. — en kirkehusets teoretiker

En annen liten «mot-reformasjon», som visst synes å svare mer til et behov, er tilløpet til å åpne de protestantiske kirkehus også utenom søndag mellom 11 og 13. Særlig i hovedstaden skaper larm og jag et ofte ubestemt ønske om anledning til stillhet og ettertanke under høye hvelv. Men anmodningen om å få åpnet kirkene støter øyensynlig på alleslags prosaiske motargumenter. Blant annet forutsetter det vakt leser vi, noe forbauset, etter som dette problemet aldri har meldt seg for oss. Nå er riktignok de katolske kirkene i høy grad «brukskirker» som uken igjennom er i gudstjenestlig bruk minst én gang hver dag, ofte to eller flere ganger (som i klosterkirkene).

Skal vi tro «Norsk Kirkeblad» så finnes (eller planlegges) der en liten lita «for innførelsen av omvendt snipp» i det lutherske presteskaperet i Norge. En av de vanskeligheter den eventuelt vil få å kjempe med, er godtfolks vanebetingede slutning om at den som er katolsk rundt halsen er også «katolsk i hodet». Prestens særlige klededrakt har jo ellers på katolsk grunn en rekke forklaringer som visst ikke uten videre kan overføres på lutherske presters rolle og standsbevissthet.

Grønt lys for ungdomssommerskolen

Den første norske sommerskole for katolsk ungdom har fått en enestående oppslutning, idet ikke mindre enn 45 piker og gutter fra Tromsø i nord til Kristiansand i syd er påmeldt som elever. Dertil kommer et par gjesteelever fra Sverige og Danmark, slik at det samlede belegg, lærere og ledere medregnet, kommer opp i nærmere 60 personer. Som tidligere meddelt skal sommerskolen holde til i St. Hallvards Kloster i Sylling, St. Frans-Xaver-søstrenes tidligere noviciatshus, i uken 23.—30. juni. Den store tilslutning medfører at både hovedbygningen og det rommelige uthuset blir utnyttet til siste kvadratmeter, samt blir det reist et større militærtelt ute på bakken. Med den trenede lederstab, med mange års erfaring fra internordiske sommerskoler bak seg, vil nok også mestre dette krevende arrangement.

I en artikkel om dette i «Morgenbladet» (27. mai) kommer rektor Arne Fjelberg inn på kirkebygningen. Han vil ha «hverdagskirker». Det er jo en god og ikke egentlig ny tanke. Han vil ha både hobbyrum, barnehage, rum for gamle og unge, for foreninger og klubber, festsal, «det skal ikke bare være dette store høytidelige rummet til søndagsbruk, men kirken skal bli menighetens dagligstue, det sosiale sentrum».

Vi synes at der er på samme tid noe tiltalende og noe visst betenkelig ved denne tankegangen. Religion er jo ikke minst et behov for og et møte med det hellige. I en tid og en sivilisasjon hvor sansen for det hellige nettopp nedbrytes, er det først og fremst denne verdien mennesker trenger og må finne uttrykt i kirkebygget. En skal — med åpen forståelse for de moderne livsformer — ta seg vel i vare for å sette fritidshyggen og den sosiale effektiviteten i det helliges sted. Rektor Fjelberg hevder etsteds i sin artikkel at luthersk kirkearkitektur har vært altfor avhengig av arven fra de katolske «representasjonskirker» og katedraler. Ikke desto mindre lever jo disse sistnevnte kirkene, også de av dem som ikke er turistattraksjoner, i en ganske annen grad enn noe vi ser utenfor den katolske verden. Vi tror med andre ord ikke at løsningen ligger i en «utjevning mot midten» eller i det sosialt-religiøse kirke-samfunnshus. Vi tror tvertom at når bygget virkelig hever seg til det sakrale, finner hverdagsstrømmen av seg selv veien om kirkehuset, fordi det da rummer nettopp noe som intet annet bygg kan gi.

Ellers tror vi at en sammenligning mellom katolske og protestantiske kirkehus her i og for seg må bli haltende. Forutsetningen for denne «visitt til Vårherre» som får visergutter og torvkoner, soldater på perm og forlovede par, studenter og funksjonærer i lunsjpausen til å legge veien om den åpne katolske kirke, er jo egentlig den eksistensielle realisme i hele vår sakramentslære: At kirken i bokstaveligste forstand er «bebodd» av Gud, at Han er stadig tilstede i sitt sakramente på alteret, også utenom gudstjenestene. I en «ordets» kirke som den lutherske er vel behovet for en stille stund like meget vendt mot «lønnkammeret» som mot kirkehuset slik i ukens løp. Men skal først Oslos kirker åpnes, håper vi for vår inhabile del at man begynner med vår eneste bevarte helligdom fra den katolske tiden, Gamle Akers Kirke. Der taler nemlig selv stenene.

Fr. Candidus.

UTLANDET

VATIKANET

St. Peterskirken i festskrud.

Søndag 26. mai var det glede og fest i St. Peterskirken fra høymessen om formiddagen da den franske ordenssøster *Maria de la Providence* ble erklært for salig, til sent på ettermiddagen da pave Pius XII selv var til stede under sakramentsandakten.

Maria de la Providence grunnla ordenen «Skjærsildens forbedere», og hennes medsøstre er i dag kjent over store deler av verden for sitt oppofrende arbeide også på det sosiale område. På øverste tribune, helt oppe ved høyalteret satt en rad av ordenens medlemmer da Paven ble båret inn til andakten. Hele kirken glitret av lys, vidunderlig musikk akkompagnerte liturgien og ca. 20 kardinaler, utallige biskoper og andre geistlige dannede virkningsfulle formasjoner. Blant kardinalene såes Polens primas Wyszyński.

Kirken var fylt til trengsel. Da folk skvæmte ut på plassen den lyse mai-kveld, sto Paven allerede ved vinduet i sitt arbeidsværelse og sendte enda en velsignelse ut over menigheten, ja — da han merket at det stadig kom folk ut av kirken, ventet han en stund og velsignet så på ny.

Pius XII om atomkraften.

Da pave Pius XII mottok den japanske utsending på palmesøndag i år, overleverte han denne bl. a. et sammendrag av ni av sine taler hvor atomkraften er omtalt. Talene er blitt holdt i tiden fra 1941 til nå, og vi nevner dem her i kronologisk rekkefølge:

1. 30. november 1941, da Paven åpnet det nye akademiske år i Det pavelige vitenskapsakademi, omtalte han de kjernefysiske studier og Kirkens interesse for de resultater disse kunne frembringe såvel på det fysiske som på det moralske område. (Pius XII's taler og radiobudskap, Bd. III, s. 276.)

2. Også 21. februar 1943 la han frem for Det pavelige vitenskapsakademi den utrolige fremgang som hadde foregått på det kjernefysiske område, og henstillet til rette vedkommende å bruke atomkraften i fredens tjeneste. (Bd. IV, s. 388—90.)

3. Da han åpnet det nye år for Det pavelige vitenskapsakademi 8. februar 1948, var en betydelig del av talen viet atomalderen. Han advarte verden mot de redsler som en anvendelse av atomkraften til ikke-fredelige mål kunne medføre. (Bd. IX s. 439 ff.)

4. 12. september 1948 talte han til ungdomsseksjonen av den italienske Katolske Aksjon, og forklarte via den store ikke-katolske vitenskapsmann Max Planck, hvordan studiet av atomene fører til en erkjennelse av at det eksisterer en personlig Gud. (Bd. X, s. 208.)

5. I sitt julebudskap 1951 talte han igjen om mikrokosmos og de forandrin-

ger som finner sted i den elektroniske sfære og i grunnstoffene, med særlig henvisning til synspunkter som påviser Guds eksistens, forsyn og nærvær. (Bd. XIII, s. 396 ff.)

6. I et budskap påskesøndag, 10. april 1955, til folkemengden på Petersplassen, advarte han verden mot de tragiske følger som kunne komme fra fremgangen på det kjernefysiske område, og gjorde oppmerksom ikke bare på den fatale anvendelse i krigsøyemed, men også de ikke mindre skadelige virkninger som kunne oppstå på det *genealogiske område*. (Bd. XVII, s. 35—36.)

7. I en tale til Det pavelige vitenskapsakademi 24. april 1955, formante han vitenskapsmennene til aldri å tilside sette de tradisjonelle filosofiske og moralske krav under sin forskning.

8. Da han talte om freden i sitt julebudskap for 1955, beskrev han fremgangen på atomvåpnenes område, og understreket nødvendigheten av en internasjonal overenskomst som kunne få en slutt på atomforsøkene, gi avkall på atomvåpen og opprette en effektiv kontroll av de kjernefysiske våpen. Videre i budskapet som inneholdt en rekke advarsler og anmodninger, erklærte paven seg for å få en slutt på atomeksperimentene. (Bd. XVII, s. 445—447.)

9. I sitt påskebudskap 1. april 1956, nevnte han igjen anvendelsen av atomkraften til fredelige formål, og henstilte innstendig til alle folk å få en slutt på det forferdelige løp mot avgrunnen. (L'Osservatore Romano, 2. og 3. april 1956.)

I et brev til mgr. Dell'Acqua i Det pavelige statssekretariat, datert 19. april 1957, gir den japanske minister ved Vatikanet uttrykk for den japanske utsending, Matsushitas taknemlighet, og skriver: «Mine to landsmenn ble mottatt i privat audiens av pave Pius XII den 14. april. De har fortalt meg hvor grepet de ble av den faderlige godhet som så naturlig strømmet ut fra ham, og av hans brennende iver og stadig vedvarende anstrengelser for fredens sak.»

Den nye radiosender prøves.

Vatikanradioen har begynt prøvene med den nye sender som er planlagt å skulle tre i virksomhet i løpet av innværende måned.

Manglende interesse . . .

Pave Pius XII har mottatt medlemmer av Den internasjonale katolske forening for feriekolonier. Foreningen ble startet for 25 år siden med den spesielle hensikt å skaffe fattige og forsømte barn opphold i feriekolonier. Medlemmene tar seg dessuten av sykelige og fysisk hemmede barn, sørger for boliger og mat, og driver også arbeidsformidling for ungdom.

I sin tale roste paven deres arbeide, men beklaget at så mange mennesker ikke viste noen interesse for alle dem som er uten mat og tak over hodet. Stadig lever 10—20 prosent av Europas befolkning under forhold som absolutt ikke kan kalles menneskeverdige, sa paven, og minnet om at alle disse mennesker er sterkt utsatt for moralsk forfall og hurtig blir offer for samvittighetsløse elementer.

AUSTRALIA

Tidligere hotellbar blir kapell.

En av de største barer i New South Wales er bygget om til kapell og leseværelse for noviser i Maristkongregasjonen. Selve hotellet er nå novisehus.

BELGIA

De internasjonale katolske organisasjoners sammenkomst.

De internasjonale katolske organisasjoner som Pax Romana, Unge kristne arbeidere, Verdensunionen for katolske kvinneforbund etc. møtes hvert år til en konferanse eller studieuke. 1957-sesjonen fant sted i Belgia, og viste tydelig at organisasjonene stadig utvides og gjør fremgang med hensyn til arbeidsmetoder.

For første gang siden disse konferanser tok til, var i år de europeiske nasjoner i minoritet. I rådhuset i Brugge så man først og fremst afrikanere, indere, sydamerikanere og syriere. Av 32 land var bare de 12 europeiske.

Denne katolske universalitet satte sitt preg på sammenkomstene, og i åpningstalen ble det gitt en bred fremstilling av alle de betydelige begivenheter siden forrige konferanse i Bandoeng for to år siden.

«Den verden vi har foran oss i dag er ikke den samme som for 50 år siden, ikke engang som for 2 år siden. Verdenskartet forandres ettersom årene går. Det er mulig vi ikke forandrer kartet hurtig nok i våre katolske organisasjoner.»

I dette perspektiv ble så de siste to års hendelser kommentert: Hvilken lærdom man kunne få av revolusjonene i Polen og Ungarn, den annen industrielle revolusjon, (automatisering og atomkraft), den tiltagende matmangel i verden, kanskje aller viktigst den kulturelle revolusjon, og endelig Kirkens vitalitet tross de trusler og de hindringer den stadig er utsatt for. «Vi må heretter gjøre vår innsats i en verden i rask utvikling, omgitt av folk som ikke lenger tror eller praktiserer sin religion. Hverken de religiøse eller de nasjonale grenser har lenger den beskyttende verdi de hadde tidligere. Det foregår en slags åndelig omplantning som er verre enn den geografiske, og det står til oss å gjøre det beste ut av situasjonen.»

Under hele kongressen ble hovedvekten lagt på katolikkenes utdannelse for det internasjonale liv. FN's forskjellige arbeider ble forklart, og UNESCO's nylig utarbeidede ti-års program ble gått igjennom.

I et budskap til kongressen understreket pave Pius XII de internasjonale dimensjoner og hvordan de innbyr til aksjon. Særlig pekte han på den uegennyttige bistand som katolikkenes kan yte til forfordelte land ved å sende teknikere og andre spesialister til dem.

For kongressen ble avsluttet, kom en ny organisasjon inn i bildet: Den internasjonale sammenslutning av katolske pressebyråer. Dermed kom antallet organisasjoner som er medlemmer av den årlige konferanse opp i 33.

BOLIVIA

Mange katolikker.

Det apostoliske vikariat Nuflo de Chavez i Bolivia er nesten helt katolsk.

Av en befolkning på 27 000 innbyggere er 25 000 katolikker. Av disse er 16 000 indianere. Foruten de fastboende indianere, er der en god del nomadestammer som flytter opp og ned langs elvene og bor i de store utforskede skogene.

Vikariatet er betrodd til 20 fransiskanere fra Bayern i Syd-Tyskland. De blir assistert av 12 meksikanske og 4 østerrikske ordenssøstre. De sistnevnte driver med skoleundervisning.

Dessuten har vikariatet et område hvor indianerne under fransiskanernes ledelse lærer å dyrke jorden. Disse innfødte er bemerkelsesverdige intelligente, opplyser mgr. Pflaum, den apostoliske vikar for Nuflo de Chavez.

DE FORENTE STATER

Geistlige ber president Eisenhower om hjelp i rasespørsmålet.

Fem protestantiske geistlige og en katolsk har sendt en appell til president Eisenhower og bedt ham utøve mer autoritet overfor den ulovlige aktivitet som stadig pågår mot negrene i sydstatene.

Erkebiskopen av San Antonio kommer med kraftige utfall.

Mgr. Lucey, erkebiskop av San Antonio, er nylig kommet med kraftige utfall mot den rasepolitikk som for tiden drives av visse kretser i Sydstatene. Han beskylder myndighetene i Texas for å utstede lover som avføder hat, og forsøker å overbevise dem om at det i dag ikke lenger er mulig å ture fram med slik stupiditet og falskhet.

«Lovene står i opposisjon til De forente staters konstitusjon, sier prelaten. De tar sikte på å forfølge Texas' borgere, er et grusomt eksempel på anarki for vår ungdom, og dernest står de i motsetningsforhold til vårt lands utenrikspolitikk på en tid da vår samlingsregjering forsøker å opprettholde vennskapelige forbindelser med farvede folkeslag ellers i verden.»

I St. Louis i staten Mississipi er en neger, pater Adams, blitt utnevnt til rektor for St. Augustin-seminariet, den eneste av Statens undervisningsinstitusjoner som gir adgang for både sorte og hvite elever.

Kjent kirurg om religionens innflytelse.

Dr. Paul Dudley White i Worcester, Massachusetts, har uttalt seg om den velgjørende innflytelse en sunn religion har på kroppens helsetilstand.

«Religionen er den store trøster, lege og fører for vår psyke (sjel) og hjelper dermed i høy grad vår soma (legeme). Hvis vi kan nøytralisere — slik det iblant er mulig — de uheldige virkninger av pessimisme, utålmodighet, sinne, sorg og smerte ved hjelp av de religiøse dyder, har vi der et av de beste forbindelsesledd mellom legeme og sjel.»

Dr. White anbefalte en nærmere forbindelse mellom vitenskap og religion. Som et eksempel nevnte han San Giovanni Rotondo-klostret i Syd-Italia, hvor pater Pio, den kjente stigmatiserte munk bor.

Vegg i vegg med klostret hvor pater Pio gir pilegrimene en åndelig «behandling», fortsatte dr. White, er der et vakkert nytt hospital med det mest ultramoderne utstyr.»

Dr. White mente at pater Pio selv

og likeledes pave Pius XII ville ønske velkommen en institusjon for psykosomatisk forskning enten i nærheten av pater Pios hospital eller et annet lignende sted.

Han hjalp Tyskland.

Erkebiskopen av Boston, Richard J. Cushing, er blitt hedret med Den tyske Forbundsrepublikks fortjenestekors for sine store fortjenester i arbeidet med å fremme forståelsen mellom amerikanerne og tyskere etter siste verdenskrig.

Med det samme krigen var slutt satt erkebiskop Cushing i gang en omfattende hjelpeaksjon blant katolikker av tysk herkomst i sitt bispedømme for å skaffe mat og klær til det sammenbrutte Tyskland. Etter innbydelse fra forbundskansler dr. Adenauer ledet han i 1956 en «godviljens pilegrimsreise» til Tyskland hvor det deltok 160 amerikanere.

EGYPT

Katolsk ukeblad beslaglagt.

Et nummer av det katolske ukeblad, «Egypts stråle», som utkommer på fransk, er beslaglagt etter ordre fra den egyptiske regjering. Det er annen gang det er grepet inn overfor dette blad. Første gang hadde det trykt en artikkel om regjeringens utelukkelse av de kristne fra alle offisielle stillinger. Nå siste gang er grunnen en artikkel som kritiserer nasjonaliseringen av de kristne skoler i Sudan.

ENGLAND

Ikke en av tyve katolikker har hørt om . . .

Den katolske fagforeningsleder Tom O'Brien har uttalt at ikke en av tyve katolikker har hørt tale om Kirkens sosiale lære. Hvis bare 10 prosent av de fagorganiserte katolikker var virkelig aktive, ville den kommunistiske innflytelse snart falle til jorden.

FRANKRIKE

Den katolske arbeideraksjon.

800 delegerte fra den katolske arbeideraksjon hadde sitt 4. nasjonale møte i Issy-les-Moulineaux 12., 13. og 14. april i år. Likeså deltok delegerte fra den katolske arbeiderbevegelse i Spania, Belgia, Sveits og Tunis i kongressen.

Sammenkomsten fant sted samtidig med opprettelsen av Det nasjonale sekretariat for arbeidermisjonen, (omtalt foran i bladet), og var av særlig betydning. Da arbeidernes forhold til Kirken nå igjen kommer i første rekke blant den franske kirkes gjøremål, er det meget viktig å få klarlagt stillingen innen denne enorme apostoliske sektor. Man regner med 11 millioner arbeidere, hvorav nesten 4 millioner kvinner.

ITALIA

Pax Romanas kongress i Roma.

400 delegerte fra de 64 organisasjoner som nå er tilsluttet Pax Romana — intellektuelle katolikkens internasjonale sammenslutning — hadde kongress i Roma i slutten av april. Emnet for studiedagene var intellektuelle katolikkens stilling og rolle i det verdenssamfunn som er under utvikling.

Kongressen begynte med messe i Santa Maria Maggiorebasilikaen, og

under åpningshøytidelighetene etterpå var tre kardinaler til stede samt representanter for den italienske regjering og fra corps diplomatique.

Åpningstalen ble holdt av kardinal Lercaro, erkebiskop av Bologna. Han advarte mot søkte og illusoriske fremgangsmåter i enhetsbestrebelsene, mot utelukkende tekniske, politiske, mekaniske midler som ikke når frem til hjerte og ånd hos menneskene. Og han ga en utredning om de kristne verdiers avgjørende rolle i utviklingen mot et verdenssamfunn. Han siterte i denne forbindelse skrivelser fra pavene Pius X, Benedikt XV, Pius XI og Pius XII, og sluttet med at «alene Kristi sannhet og nåde er i stand til helt å virkeliggjøre en forening innen familien, nasjonen og nasjonenes familie.»

Foredragene holdtes i Domus Mariae i Via Aurelia, hovedsentralen for den kvinnelige seksjon innen den katolske aksjon. Generalsekretæren for de sosiale uker i Frankrike, *Josephs Folliet*, talte om kulturens funksjon i en verden på vei mot enheten. Videre talte *professor O'Neil*, England, om vitenskapen i det menneskelige samfunns tjeneste, den tyske ambassaderåd ved Vatikanet, *Salat*, om den verdenspolitiske struktur og det menneskelige samfunn, den tidligere formann for FN's økonomiske og sosiale råd, *Scheyven*, Belgia, om den sosiale rettferdighets nye krav med hensyn til de underutviklede land.

Kongressens høydepunkt var audiensen som pave Pius XII ga for de 400 deltagere i Vatikanet. Paven nevnte verdenssamfunnet som er i ferd med å dannes, og minnet om hvordan problemet måtte løses både i fornuftens og troens lys. Til slutt trakk han opp linjene for de intellektuelle katolikkens holdning og væren.

Mot Olivetti.

Den kjente katolske industrileder Adriano Olivetti har startet en bevegelse, «Communità», som blir angrepet av enkelte høyreaviser. Det er faktisk blitt advart mot bevegelsen i en publikasjon utgitt av det såkalte bibliografiske informasjonskontor.

Etter å ha minnet om at Olivetti er en disippel av de franske filosofer Maritain og Mounier, bebreides det industrilederen at han i sine skrifter aldri omtaler Kirken som den som er betrodd den åpenbarte sannhet, men angir Evangeliet som eneste kilde til den enkeltes moralske oppdragelse.

Flere presseorganer gikk til å begynne med ut fra at denne kritikk skrev seg fra Vatikanet. Men direktøren for det bibliografiske informasjonskontor har i et brev til pressen kunngjort at informasjonskontorets bulletin hverken direkte eller indirekte er noe organ for Vatikanet. De geistlige medarbeidere i bulletinen skriver i egenskap av privatpersoner og under eget ansvar.

Kampanje i Milano.

I november dette år vil det bli en misjonsvirksomhet i Milano som er uten sidestykke i Italias og antagelig kristenhetens historie: I tre uker til ende skal 1000 prester og 40 biskoper preke over temaet, «Gud er vår far». Prekenene eller snarere foredragene skal holdes på alle offentlige steder i byen og i forstedene, i kirker, kapeller, teater-

og kinosaler og på offentlige plasser. Den første uken vil bli viet barn og syke, den andre byens kvinner og den siste byens mannlige befolkning.

I hele oktober måned kommer erkebiskopen, mgr. Montini, til å utfolde en intens virksomhet ved hjelp av presse, radio, plakater, innbydelsbrev for å vekke Milanos 1 500 000 innbyggere. I virkeligheten begynte forberedelsene allerede siste jul. Og mgr. Montinis hyrdebrev for fasten om den religiøse sans hos nåtidens mennesker, årsakene til at den er blitt svakere og midlene til å fornye den, er også et ledd i denne misjonsvirksomhet.

JAPAN

Kardinal Frings hos den japanske statsminister.

Da erkebiskopen av Köln, kardinal Frings, for kort tid siden var i Japan, avla han besøk hos den japanske statsminister Kishi.

I sin velkomsttale understreket statsministeren Den katolske kirkes ærefulle tradisjon i Japan helt siden den hellige Frans Xavers dager, og takket misjonærene for deres innsats, fremfor alt for ungdomsopdragelsen. Videre takket han for den virksomhet som katolikken i erkebispedømmet Köln har utfoldet ved å oppføre skoler og kirker, bl. a. Verdensfredskirken i Hiroshima.

Under en pressekonferanse noe senere sa kardinalen bl. a. at «en hellig plikt forbyr atomforsøk som har en ødeleggende hensikt.» Da han ble spurt om Tysklands fremtid, sa han at all fremtidig utvikling må komme fra hva han kalte «en kristen statsmannskunst.» Det tyske folk vil enhet, men ikke uten samvittighetsfrihet.

JUGOSLAVIA

Ingen prester for de ungarske flyktninger.

Den jugoslaviske regjering har forbudt alle prester å komme inn i de ungarske flyktningeleire, og berøver dermed flyktningene all religiøs bistand.

Enkelte prester har delvis kunnet bote på dette uheldige forhold ved å høre skriftemål gjennom piggrådgerdene som omgir leirene.

POLEN

De polske katolikker vil fornye religionsundervisningen.

Siden overenskomsten i november 1956 mellom regjeringen og det polske episkopat er religionsundervisningen gjeninnført i folkeskolene og de høyere skoler, og ennskjønt den er valgfritt fag, blir den fulgt praktisk talt av samtlige elever.

I løpet av de siste måneder har det vært skrevet en rekke artikler i de polske aviser hvor metodene for religionsundervisningen påtales. Etter manges, både legfolks og presters, mening er de ikke tilpasset verden i dag.

En av aviskorrespondentene, Alina

Wnukowna, påpeker at det særlig gjelder å skaffe religionslærere med grundig teoretisk og pedagogisk utdanning. En annen fremhever: «Det gjelder å legge vekten på den kristne kjærlighet... barna må få forståelsen av at det er der vi finner kjernen for vår tro.» Og hun krever at barna får en mer moderne fortolkning av troens uforanderlige sannheter.

Også to prester har tatt standpunkt til diskusjonen. Abbé Porebski skriver at det er et vitalt spørsmål for alle polske katolikker å få utarbeidet nye metoder for religionsundervisningen, og at det er på tide det gjøres. Hvis ikke, kommer Kirken i Polen til å bli utsatt for ubotelige tap og skader. Han ber om at Guds ord blir overbragt barna i en vakker og tiltalende form som tilpasses hver enkelt alders intellektuelle forutsetninger.

En annen prest, abbé Piotrowski, skriver at et grundig kjennskap til Evangeliene ikke er tilstrekkelig for religionslærerne, det er også nødvendig å forstå de unges mentalitet og interesser seg for deres liv i alminnelighet. Teologien løser ikke alle problemer i forbindelse med religionsundervisningen. Til studiet av Gud må man føye studiet av mennesket.

Hvordan skal alle disse vanskeligheter kunne overvinnes? En kvinnelig medarbeider i den kjente avis Tygodnik Powszechny foreslår at den forening av polske religionslærere som eksisterte før krigen, gjenopprettes i moderne form, og at det dannes avdelinger i alle bispedømmene. Denne organisasjon skal så samle materiale til utarbeidelse av nye lærebøker, utgi periodiske publikasjoner for den katolske ungdom, sette i gang studiekurser for lærerne, fremme utveksling av synspunkter og erfaringer mellom religionslærere, og endelig holde befolkningen underrettet om de tiltak som gjøres ved hjelp av blader, utstillinger o.l.

PORTUGAL

En halv million i Fatima.

Nesten en halv million pilegrimer var i Fatima i midten av mai for å feire 40-års dagen for de første åpenbaringer der. Blant dem var den portugisiske presidentfrue.

SYD-AFRIKA

Nøler den reformerte hollandske kirke?

Den reformerte hollandske kirke som hittil har godkjent regjeringens rasepolitikk, og som er den eneste kristne kirke som ikke bekjemper regjeringen Strijdoms siste forslag, begynner nå å gi uttrykk for en viss uro, later det til.

Kirkens samlede råd har hatt møte for lukkede dører for å undersøke et nytt lovforslag, og har godkjent prinsippet om at ingen kan utelukkes fra de kollektive gudstjenester på grunn av rase eller hudfarge.

Det gjenstår fremdeles for den å ta standpunkt til om retten til å fastsette regler for adgang til kirkene tilhører kirkene selv eller regjeringen.

Det synes som det i denne kirke, som alltid har vært loyal mot myndighetene i rasespørsmål, mer og mer daner seg strømninger som går mot diskriminering på det religiøse område.

UNGARN

Kardinalens dilemma.

Hele tiden siden de få timene han var i frihet under revolusjonen i fjor høst, har kardinal Mindszenty bodd i De forente stater legasjon i Budapest.

Kardinalen, som ble nødt til å søke tilflukt der på grunn av de russiske angrep, bor i en liten to-roms leilighet, får sine måltider fra kjøkkenet i legasjonen, skriver på sine memoarer og trekker iblant frisk luft i en liten mørk passasje. Legasjonen forsyner ham med aviser, men reglene for flyktninger i legasjonen forbyr ham å sende eller motta brev og også bruke telefonen.

Det italienske kommunistpartiet organ, Unità, hadde nylig en notis fra dets korrespondent i Budapest hvor det ble foreslått et pass som tillot kardinal Mindszenty både å forlate legasjonen og Ungarn. Til disse offisielle inspirerte kommunisttilbud har det ikke vært antydning til svar å se hverken fra Vatikanet eller fra De forente stater.

Det sies at Kadar gjerne ser at kardinalen reiser, så han kan bli fremstillet for sitt folk som en som «har stukket av». Kadar synes også å tro at med kardinal Mindszenty ute av veien vil De forente stater bli mer tilbøyelig til å utnevne en minister i stedet for den forrige som forlot Ungarn for ca. 3 måneder siden.

ARENDALE
OLAV SLAATTENE Gartner Tlf. 1958 Havstad, Arendal
BYGGMESTER HANS NILSEN Nesset 362 Arendal
FREDRIKSTAD
FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK Andresen & Müller Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags - Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed - Isenkramartikler - Elektrisk og Autogensveisning - Stanseartikler.

Norsk Frø

Vi leverer alt
De trenger til Deres hage

Oslo - Stavanger - Bergen - Trondheim

*Vi anbefaler våre annonsører
til våre kirkelige institusjoner*

Drammens malerforretning

Tlf. 3916 — 3332

Inneh. Asbjørn Gundersen

PEDERSENS FARVEHANDEL A/S

N. Storgt. 14
Tlf. 3733

OLJE- & VARMEANLEGG

Odmund Larsen
Autorisert rørleggerforretning
Albumsgt. 5, Drammen
Høytrykksveising med elektrisk og
autogen

TORVETS TRIKOTASJE

Trikotasje - Ullgarn

Tlf. 3452

PT. PEDERSEN & BERG A/S

Farvehandel - Kjemikalier
Parfumeri - Spør oss
Etabl. 1883 - Tlf. 2185
Drammen

C. H. PEDERSENS EFTF.

Bakeri - Konditori - Kafé

Haugesgt. 3. Tlf. 2863
Drammen

HARALD LYCHE & CO.

Bøker - Papir - Toalettsaker
Sportsartikler - Leketøy

NORLØFFS

JERNVAREFORRETNING

Drammen - Tlf 2085

KOLONIALFORRETNING

Tlf. 2659

OPTICA

Engene 8

Drammen

Førlang

P. Christensen A.s - Drammen

Strømper
og
Trikotasje

BRAGERNES FARVEHANDEL

Torvet - Drammen

Tlf. 2755 - 4058

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

H. KOLDERUP

N. Storgt. 12 - Bragernes
Tlf. 1362 - Privat 3648

Gå til fagmannen
når det gjelder møbler

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 4184
DRAMMEN

*Alltid først
med det siste...!*

ANDR. Thorkaldsen's

Utstysvarer- og manufaktur, Drammen

Grønnsaker og frukt
jager sykdom på flukt.

FRANTZ HEGG

Øvre Torvgt.

Tlf. 2462

$\frac{1}{8}$ Tyri Fabrikker Drammen

TYRILYS leveres i alle størrelser og typer

OSLO

*Blyvinduer
Glassmalerier*

til kirker og kapeller

~~~~~

G. A. LARSEN

kunst- og bygningsglassmester

NORDAHL BRUNS GATE 7, OSLO

DRAMMEN

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

Margarin

Dag-Ny

MARGARIN - FABRIKK ☿

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD

Gladsvei 23, Grefsen
Tlf. 37 57 68

**Å SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK**

« K L A R »

Fåes i banker over hele landet

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & CO's

ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.   Telefon 41 01 10.

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70 - Oslo

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk

A/s E. Sunde & Co. Ltd.

Oslo
Alt i rørbransjen

M. GALLUS

OSLO - Etabl. 1847

Leverer alt til leger, sykehus og laboratorier

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

Joh. Weydahl A/s

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE
og
HERMETIKK
en gros

SØREN HANSEN

Kolonialforretning

Langes gate 6 - Oslo
Telefon 33 77 34

ØKONOM Centralopvarming

Inneh.: Trygve A. Engh
Tlf. 42 51 33 - Oslo

Varme — Ventilasjon — Damp
Varmtvann — Olje — Stoker
Fyring — Kjelerrep. — Eltersyn

WISBECH

Majorstua - Oslo

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

BERGEN

**ERLING
KRAGE A/s**

Pryd- og brukskunst

Bergen
Telefon central 14 110
Telegramadresse: «Kjell»

**Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**